

Ю.О. Ночовна, канд. екон. наук, доц. (ПУЕТ, м.Полтава)
Т. Чижик, магістрант (ПУЕТ, м.Полтава)

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкових відносин в Україні значно зростає роль прибутку як основного джерела забезпечення інтересів держави, власників та персоналу підприємства. Тому, одним із актуальних завдань, що постає перед керівництвом, досвідченими бухгалтерами та науковцями, є розробка і впровадження в практичну діяльність національних підприємств надсучасних методів управління прибутком.

Особливо актуальним вирішення зазначених проблем є для аграрного сектору економіки України, який є основною бюджетоутворюючою складовою. Адже, у 2016 року 88% аграрних підприємств отримало прибуток, що є найкращим показником серед усіх галузей економіки країни. Проте ситуація ускладнюється тим, що сільське господарство має суттєві галузеві особливості, які зумовлюють високий рівень невизначеності та ризику при прийнятті управлінських рішень, пов'язані з необхідністю пристосування до мінливих кліматичних умов, залежністю від тарифів на паливо та паливо-мастильні матеріали, добрива, насіння, динамічних змін ціни на світовому ринку зерна та м'яса.

За таких обставин одним із головних напрямів збільшення прибутковості сільськогосподарського виробництва є підвищення ролі обліково-аналітичної інформації в управлінні. Адже ефективне управління прибутком на основі побудови якісної інформаційної системи є важливою складовою пошуку внутрішніх резервів розвитку аграрного бізнесу. Це обумовлює необхідність дослідження існуючих проблем обліку та аналізу прибутку з метою удосконалення обліково-аналітичного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень з урахуванням вимог національних і міжнародних стандартів, можливостей сучасних інформаційних систем і технологій.

У зв'язку з цим за останні роки за даним напрямом захищено декілька кандидатських дисертацій, які у своїй більшості мають цільове спрямування. У них, зокрема, запропоновано удосконалення класифікації фінансових результатів підприємства, що містить найбільш важливі способи групування інформації про формування і розподіл прибутку з метою підвищення аналітичності облікових даних

та задля задоволення потреб різних груп користувачів (Врублевська О.Б., 2017р.), удосконалено механізм використання облікової політики як інструменту ідентифікації та управління господарськими ризиками суб'єкта господарювання з метою моніторингу та мінімізації їх впливу на формування фінансових результатів (Якименко М.В., 2016р.), удосконалено модель управління операційним прибутком торговельних підприємств, що заснована на врахуванні чинників, які впливають на його величину з використанням механізму операційного важеля (левериджу) (Вороніна В.Л., 2015р.), запропоновано порядок формування наднормативних виробничих витрат, розроблено методiku їх обліку на окремому субрахунку 905 “Наднормативні виробничі витрати” і типову кореспонденцію рахунків з рекомендаціями щодо організації їх аналітичного обліку та форму облікового регістру для їх накопичення (Панасенко В.В., 2008р.). Однак вагомі здобутки вітчизняних науковців не набули широкого впровадження в діяльності саме сільськогосподарських підприємств. До того ж, недостатньо дослідженими залишаються проблеми обліку і аналізу прибутку у контексті реалізації концепції соціальної відповідальності в аграрному бізнесі.

На нашу думку, найгострішими проблемами обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком сільськогосподарських підприємств на сьогодні залишаються необхідність удосконалення методичних підходів до обліку фінансових результатів, які на відміну від існуючих, враховували б вплив на їх формування амортизаційної та облікової політики, удосконалення змісту та структури Звіту про фінансові результати з метою об'єктивної оцінки показників ділової активності підприємства, запровадження автоматизованої форми обліку з метою підвищення ефективності управління доходами та витратами, деталізації синтетичних та аналітичних рахунків з урахуванням специфіки діяльності сільськогосподарських підприємств, впровадження управлінського обліку задля підвищення аналітичності та оперативності облікових даних з урахуванням потреб конкретних категорій внутрішніх користувачів, розробки форм внутрішньої звітності за центрами відповідальності, апробації методики аналізу взаємозв'язку «обсяг – витрати – прибуток» з метою розрахунку точки беззбитковості сільськогосподарського виробництва, застосування сучасних методів моделювання з метою оптимізації доходів, витрат і фінансових результатів тощо. На вирішення цих та інших проблем організаційного та методичного характеру і повинні бути спрямовані наступні наукові дослідження.